

Dokument ze zasedání

A10-0030/2024

6.12.2024

ZPRÁVA

o doporučení Evropského parlamentu určeném Radě k prioritám EU
pro 69. zasedání Komise OSN pro postavení žen
(2024/2057(INI))

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

Zpravodajka: Lina Gálvez

OBSAH

	Strana
NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	13
PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA PODNĚTY	15
MENŠINOVÉ STANOVISKO	16
INFORMACE O PŘIJETÍ PŘÍSLUŠNÝM VÝBOREM.....	17
JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	18

NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

určeného Radě k prioritám EU pro 69. zasedání Komise OSN pro postavení žen (2024/2057(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na prohlášení OSN ze dne 15. září 1995 s názvem „Pekingská deklarace a akční platforma“ a na výsledky jejích hodnotících konferencí,
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen z roku 1979,
- s ohledem na články 21 a 23 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030, zásadu „nikoho neopomíjet“, a zejména na cíl udržitelného rozvoje č. 5, který usiluje o dosažení rovnosti žen a mužů,
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN adresovanou Komisi OSN pro postavení žen s názvem „Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly“ (Přezkum a vyhodnocení provádění Pekingské deklarace a akční platformy a výsledky 23. zvláštního zasedání Valného shromáždění), která byla předložena dne 13. prosince 2019,
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 25. listopadu 2020 nazvané „Akční plán EU pro rovnost žen a mužů (GAP) III: ambiciózní agenda pro genderovou rovnost a posílení postavení žen v rámci vnější činnosti EU“ (JOIN(2020)0017) a na doprovodný společný pracovní dokument útvarů ze dne 25. listopadu 2020 s názvem „Cíle a ukazatele představující rámec pro provádění akčního plánu pro rovnost žen a mužů III (2021–2025)“ (SWD(2020)0284),
- s ohledem na strategii EU pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 ze dne 5. března 2020,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. března 2022 o Akčním plánu EU pro rovnost žen a mužů III¹,
- s ohledem na šetření Výboru pro odstranění diskriminace žen, které proběhlo v roce 2024 podle článku 8 opčního protokolu k úmluvě a týkalo se Polska,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. února 2021 o 25. výročí Pekingské deklarace a akční platformy: budoucí výzvy týkající se práv žen v Evropě²,
- s ohledem na informační dokument s názvem „Urychlení pokroku při dosahování cíle v oblasti udržitelného rozvoje č. 5: dosažení genderové rovnosti a posílení postavení žen

¹ Úř. věst. C 347, 9.9.2022, s. 150.

² Úř. věst. C 465, 17.11.2021, s. 160.

a dívek“, který zveřejnilo dne 18. září 2024 generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby,

- s ohledem na zprávu orgánu OSN pro rovnost žen a mužů a pro posílení postavení žen a odboru OSN pro ekonomické a sociální otázky ze září 2024 nazvanou „Progress on the Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2024“ (Pokrok dosažený při plnění cílů udržitelného rozvoje: přehled stavu genderové rovnosti za rok 2024),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 22. listopadu 2023 k návrhům Evropského parlamentu na změnu Smluv³,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 11. dubna 2024 o zahrnutí práva na umělé přerušování těhotenství do Listiny základních práv EU⁴,
 - s ohledem na článek 121 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A10-0030/2024),
- A. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů je jednou ze základních všeobecných zásad EU, a vzhledem k tomu, že se vnější činnost EU musí řídit touto zásadou, aby šla EU i nadále příkladem a aby zpřísnila své závazky týkající se rovnosti žen a mužů a plnila je;
- B. vzhledem k tomu, že lidská práva žen a dívek a genderová rovnost nejsou jen základními lidskými právy, ale také nezbytným předpokladem k dosažení pokroku v oblasti rozvoje, vzdělávání a snižování chudoby a nutným základem pro světový mír, prosperitu a udržitelnost;
- C. vzhledem k tomu, že 189 vlád z celého světa, včetně EU a jejích členských států, se na čtvrté světové konferenci o ženách v Pekingu v roce 1995 zavázalo k tomu, že budou usilovat o genderovou rovnost a posílení postavení všech žen a dívek;
- D. vzhledem k tomu, že Pekingská deklarace a akční platforma je nejkompexnější globální agendou na podporu rovnosti žen a mužů, která je považována za mezinárodní „listinu práv žen“, v níž jsou definována práva žen jako lidská práva a je v ní formulována vize rovných práv, svobody a příležitostí pro všechny ženy na světě, a že tento dokument byl v roce 2015 znovu potvrzen v rámci cíle č. 5, kterým je „[dosažení] rovnosti žen a mužů a [posílení] postavení všech žen a dívek“ a který je součástí cílů v oblasti udržitelného rozvoje stanovených v Agendě OSN pro udržitelný rozvoj 2030, a to stanovením cílů a konkrétních opatření v celé řadě otázek týkajících se žen a dívek;
- E. vzhledem k tomu, že Valné shromáždění OSN se v roce 2017 dohodlo na globálním rámci ukazatelů s cílem standardizovat shromažďování údajů, což je klíčový prvek umožňující jejich srovnatelnost;
- F. vzhledem k tomu, že šest let před vypršením lhůty pro dosažení rozvojových cílů OSN v oblasti udržitelnosti, která byla stanovena na rok 2030, nebylo v rámci cíle č. 5 beze

³ Úř. věst. C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj>.

⁴ Přijaté texty, P9_TA(2024)0286.

zbytku dosaženo ani jednoho ukazatele; vzhledem k tomu, že podle odhadů OSN je k rychlejšímu dosažení pokroku a k tomu, aby odstranění mezer v právní ochraně žen a zrušení předpisů, které je diskriminují, netrvalo 286 let, nutné přijmout různé kroky;

- G. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů je průřezová zásada, která má být začleněna do všech cílů udržitelného rozvoje;
 - H. vzhledem k tomu, že se v jedné studii⁵ z roku 2024, kterou provedla OSN a která se zabývala hodnocením plnění rozvojového cíle č. 5, upozorňuje na to, že stále existují sociální normy, které legitimizují násilí vůči ženám a dívkám na genderovém základě, aniž by byli pachatelé řádně postihováni, omezují přístup žen a dívek ke zdravotnickým službám, včetně služeb v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, přidělují neplacenou práci v oblasti péče a domácnosti pouze ženám a omezují jejich možnosti, pokud jde o vedoucí pozice; vzhledem k tomu, že ženy a dívky mohou být i nadále diskriminovány tím, že dochází k interrupcím na základě pohlaví plodu⁶;
 - I. vzhledem k tomu, že Valné shromáždění OSN je vážně znepokojeno aktivním odporem proti úspěchům a pokroku, jichž bylo dosaženo v oblasti rovnosti žen a mužů, a stále častějším celosvětovým odmítavým postojem vůči ženským právům; vzhledem k tomu, že sexuální a genderově podmíněné násilí a hnutí namířená proti právům žen každodenně ohrožují základní práva žen a dívek; vzhledem k tomu, že je jednoznačně naléhavě nutné jasně potvrdit, střežit a rozvíjet skutečnou rovnost žen a mužů a lidská práva žen a dívek⁷;
 - J. vzhledem k tomu, že dokument přijatý na summitu o budoucnosti obsahuje konkrétní opatření k dosažení rovnosti žen a mužů a posílení postavení všech žen a dívek jako zásadní příspěvek k pokroku⁸;
 - K. vzhledem k tomu, že Výbor OSN pro odstranění diskriminace žen dospěl v rámci vyšetřování polského zákona o umělém přerušování těhotenství k závěru, že kriminalizace a omezování potratů vede k diskriminaci žen;
- 1. doporučuje Radě, aby:
 - a) znovu potvrdila svůj neomezený pevný závazek k plnění Pekingské deklarace a akční platformy a všech kroků zaměřených na prosazování práv žen v celé jejich rozmanitosti a rovnosti žen a mužů, jak je v tomto dokumentu uvedeno; potvrdila svůj závazek v oblasti lidských práv všech žen, včetně sexuálního

OSN, „Are we getting there? A synthesis of UN system evaluations of SDG 5“, březen 2024, <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2024/03/are-we-getting-there-a-synthesis-of-un-system-evaluations-of-sdg-5>.

⁶ Úřad vysokého komisaře pro lidská práva, Populační fond OSN, orgán OSN pro rovnost žen a mužů a pro posílení postavení žen, UNICEF, Světová zdravotnická organizace, „Preventing gender-biased sex selection: an interagency statement“, 201 https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/Preventing_gender-biased_sex_selection.pdf.

⁷ Valné shromáždění OSN, „Escalating backlash against gender equality and urgency of reaffirming substantive equality and the human rights of women and girls: Report of the Working Group on discrimination against women and girls“, 15. května 2024, <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/073/47/pdf/g2407347.pdf>.

⁸ OSN, „Summit of the Future outcome documents: Pact for the Future, Global Digital Compact and Declaration on Future Generations“, září 2024 https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/sotf-pact_for_the_future_adopted.pdf.

a reprodukčního zdraví a práv, prostřednictvím začleňování genderového hlediska do všech příslušných politických oblastí a cyklů, provádění konkrétních cílených opatření v oblasti lidských práv žen a genderové rovnosti a zajištění řádného sestavování rozpočtu s ohledem na rovnost žen a mužů;

- b) vyjádřila nejhlubší nesouhlas s tím, že Saúdská Arábie letos předsedá výročnímu zasedání Komise pro postavení žen, a odsoudila jakoukoli formu politického zneužívání této situace vzhledem k tomu, že výsledky této země v oblasti práv žen jsou tragické a celá řada jejích opatření je v rozporu s mandátem a cíli této komise; upozornila na systémovou diskriminaci žen a pronásledování aktivistů bojujících za práva žen v Saúdské Arábii;
- c) zajistila, aby rovnost žen a mužů a práva žen a dívek byly coby základní součást vnější činnosti EU beze zbytku a s přesvědčením uplatňovány na základě náležitě financovaného, genderově citlivého, inkluzivního a průřezového přístupu, se zohledněním marginalizovaných žen a žen ve zranitelném postavení, obzvláště proto, že na celém světě roste financování protigenderových hnutí⁹;
- d) zajistila plné zapojení Parlamentu a jeho Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví do přijímání rozhodnutí ohledně postoje EU na 69. zasedání Komise OSN pro postavení žen (10.–25. března 2025); zajistila, aby měl Parlament před jednáním k dispozici odpovídající pravidelné a včasné informace a přístup k dokumentu o postoji EU; zajistila včasné informování vyjednávacího týmu EU o postojích Parlamentu a dále zdokonalovala interinstitucionální spolupráci a neformální konzultace, mj. před jednáním i v jeho průběhu, aby byly do výsledných dokumentů řádně začleněny priority Parlamentu;
- e) provedla roční přezkum, pokud jde o dosažený pokrok a nedostatky, které se projeví při uplatňování Pekingské deklarace a akční platformy;
- f) zavázala se k významné podpoře činnosti orgánu OSN pro rovnost žen a mužů (UN Women), který je ústředním aktérem v rámci systému OSN pro prosazování práv žen, a zároveň přislíbila zajištění jeho financování a zvýšení finančních prostředků na prosazování rovnosti žen a mužů;
- g) oživila snahy EU o překonání zbývajících problémů a urychlila neomezené uplatňování Pekingské deklarace a akční platformy v rámci Evropské unie, jelikož se jedná o univerzální dokument a členské státy EU zdaleka nedosáhly všech cílů; zajistila, aby EU šla příkladem, tím, že v zájmu prevence, řešení a potírání všech projevů genderové nerovnosti a posílení postavení žen v celé jejich rozmanitosti ve všech zemích EU a v zájmu toho, aby mohly využívat svá práva, zavede propracovaná politická opatření spolu s přiměřeným financováním;

⁹ Datta, N., Evropské parlamentní fórum pro sexuální a reprodukční práva, „Tip of the Iceberg – Religious Extremist Funders against Human Rights for Sexuality and Reproductive Health in Europe 2009–2018“ červenec 2021, <https://www.epfweb.org/sites/default/files/2021-08/Tip%20of%20the%20Iceberg%20August%202021%20Final.pdf>.

- h) znovu potvrdila, že EU musí hrát při dosahování genderově rovného světa důležitou úlohu tím, že v boji proti všem druhům přímé a nepřímé diskriminace a genderově podmíněného násilí půjde příkladem a bude podporovat partnerské země; poukázala na význam Istanbulské úmluvy a naléhavě vyzvala zbývajících pět členských států, které ji dosud neratifikovaly a neprovedly, aby tak učinily v co nejkratším časovém termínu, a další země, aby dosáhly pokroku s ohledem na její podepsání a ratifikaci;
- i) prosazovala ve všech oblastech života rovný přístup a rovné příležitosti s cílem umožnit ženám v celé jejich rozmanitosti, aby využily svůj potenciál, zejména v rámci rozhodovacího procesu, ať už v politickém, hospodářském, finančním, akademickém, zdravotnickém nebo kulturním kontextu či v souvislosti se sportem, což má rovněž zásadní význam pro řádnou veřejnou správu a tvorbu politiky; podněcovala iniciativy, které podporují politické vedení a účast žen, upevňují demokratické postupy a inspirují budoucí generace žen;
- j) vyjádřila v této souvislosti nesouhlas se všemi formami násilí na základě pohlaví, včetně násilí na internetu i mimo něj, a násilí proti ženám, které se zapojily či se chtějí zapojit do politiky, které vede k zachování a prohloubení neviditelnosti žen a negativních stereotypů o ženách a odrazuje ženy všech věkových kategorií od vstupu do politiky a veřejné sféry;
- k) podněcovala opatření na podporu účasti žen a vyváženého zastoupení obou pohlaví ve všech odvětvích s velkým dopadem, mj. v oblasti přírodních věd, techniky, inženýrství a matematiky; zdůrazňovala, že je důležité bojovat proti genderovým stereotypům, postojům a předsudkům ve všech jejich rozměrech, a to prostřednictvím všech druhů sdělovacích prostředků, včetně sociálních médií, a podporovat programy zaměřené na omezení diskriminace žen v politice a na veřejných pozicích, mj. na základě partnerství veřejného a soukromého sektoru;
- l) zdůraznila, že jako překážky a hrozba pro práva žen bylo označeno slabé politické vedení, nedostatečné odhodlání, chybějící údaje, nedostatečné zacílené investice, nenávistné projevy a kampaně, nedostatečný přístup k příslušným dovednostem a znalostem, nedostatek ekonomických příležitostí a vzdělání, genderově podmíněná diskriminace na pracovišti, včetně šikany matek, nedostatek ekonomické autonomie, nerovné podmínky na pracovním trhu a vzestup hnutí bojujících proti právům žen, a proto je nutné podporovat větší zapojení žen v politice a na vedoucích pozicích, zvyšovat účelové investice zaměřené na zajištění rovnosti žen a mužů v oblasti služeb, například v oblasti vzdělávání a zdravotnictví, a provádět komplexní reformy v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a politiky, které by se zaměřovaly na zajištění práv a byly genderově citlivé, s cílem překonat tyto systémové překážky a dosáhnout skutečně rovné společnosti, což si vyžaduje odhodlání a angažovanost mužů a chlapců;
- m) důsledněji uplatňovala začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a sestavování rozpočtu s ohledem na tuto problematiku ve všech příslušných oblastech politiky EU, včetně vnější činnosti, a šla v tomto ohledu příkladem, a zavázala

se, že příští VFR na rok 2027 bude zahrnovat specifické cíle v oblasti rovnosti žen a mužů a metody sestavování rozpočtu s ohledem na rovnost žen a mužů, aby bylo možné zvýšit veškeré investice, které mají dopad na rovnost žen a mužů, a sledovat je;

- n) zavázala se k neustálému hodnocení a k přijetí aktivních nápravných opatření v oblasti vnitřní a vnější politiky EU, pokud jde o rovnost žen a mužů, začleňování této problematiky do politiky a sestavování rozpočtu;
- o) obhajovala a připomínala význam agendy žen, míru a bezpečnosti a 25. výročí jejího přelomového usnesení, obnovila akční plán EU pro ženy, mír a bezpečnost a důrazně bojovala proti veškerým ústupkům na mezinárodní úrovni, pokud jde o tuto agendu;
- p) vyzvala Komisi, aby dále rozvíjela a zaváděla konkrétní a řádně financované plány a opatření k dosažení cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje, zejména těch, které se týkají rovnosti žen a mužů, a podporovala rovnost v oblasti vzdělávání;
- q) zaujala vedoucí postavení v celosvětovém boji proti odmítavým reakcím vůči genderové rovnosti a právům žen, které jsou výsledkem zejména stále vlivnějších hnutí vystupujících proti právům žen, tím, že odsoudí jednak všechny zpátečnické pokusy o zrušení, omezení nebo odstranění stávající ochrany rovnosti žen a mužů, mj. v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, a jednak veškeré formy vyhrožování, zastrašování a obtěžování obránců lidských práv a organizací občanské společnosti, které se zasazují o prosazování těchto práv, na internetu i mimo něj; zdůraznila, že protigenderová hnutí nejenže útočí na práva žen a rovnost pohlaví, ale jdou ruku v ruce s protidemokratickými hnutími; podpořila partnerství a spojenectví s cílem čelit zpátečnickým hnutím a potvrdila závazek EU chránit rovnost žen a mužů jako základní hodnotu, mj. tím, že zajistí přiměřené financování hnutí bojujících za práva žen;
- r) poukázala na potřebu chránit a podporovat práva skupin, které se potýkají s diskriminací z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám, mimo jiné práva osob se zdravotním postižením, osob ze znevýhodněného socioekonomického prostředí, rasově znevýhodněných osob, osob z etnického, menšinového nebo migrantského prostředí, starších osob nebo osob LGBTIQ+;
- s) snažila se prosazovat myšlenky boje proti diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám ve všech orgánech OSN a prováděla, uplatňovala a začleňovala průřezovou genderovou analýzu na nejružnější úrovni v EU a jejích členských státech;
- t) naléhavě vyzvala Komisi, aby dále rozvíjela a zlepšovala sběr údajů o rovnosti žen a mužů týkajících se pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických rysů, jazyka, náboženského vyznání či jiného přesvědčení, politických názorů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace, pohlavních znaků a genderové identity, které by byly rozčleněny podle pohlaví, a také

zeměpisně rozčleněných údajů, mj. na regionální úrovni, s cílem zajistit, aby tyto údaje přispívaly k lepší a informovanější tvorbě politiky, a aby posílila Evropský institut pro rovnost žen a mužů, jak pokud jde o jeho financování, tak i pokud jde o jeho kapacitu;

- u) zavázala se k dosažení pokroku při prosazování feministické zahraniční, bezpečnostní a rozvojové politiky, která by zahrnovala genderově transformační vizi a upřednostňovala rovnost žen a mužů, chránila a podporovala lidská práva tradičně marginalizovaných skupin, jako jsou transgenderové osoby, a zohledňovala hlasy obránců lidských práv žen a osob LGBTIQ+ a občanské společnosti;
- v) neprodleně v plném rozsahu realizovala akční plán EU pro rovnost žen a mužů III a zajistila, aby nejpozději do roku 2027 přispívalo 85 % všech nových opatření v rámci vnějších vztahů k zajištění genderové rovnosti a posílení postavení žen;
- w) vzala na vědomí a splnila doporučení obsažená v usnesení Parlamentu ze dne 10. března 2022 o akčním plánu EU pro rovnost žen a mužů III, a upřednostnila tak tento plán ve všech aspektech vnější činnosti EU prostřednictvím genderově citlivého průřezového přístupu, a to jak z hlediska zeměpisného pokrytí akčního plánu a oblastí jeho činnosti, tak z hlediska začleňování problematiky rovnosti žen a mužů do všech oblastí vnější činnosti, ať už jde o obchod, rozvojovou politiku, migraci, humanitární pomoc, bezpečnost nebo odvětví, jako je energetika, rybolov a zemědělství, a současně zajistila větší provázanost vnitřní a vnější politiky EU;
- x) navrhovala, financovala a realizovala politická opatření zaměřená proti feminizaci chudoby a omezující úlohu pohlaví jako faktoru přispívajícího k chudobě jak v rámci EU, tak prostřednictvím vnější činnosti mimo ni, a to s náležitým ohledem na průřezové faktory, včetně pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických rysů, jazyka, náboženského vyznání nebo jiného přesvědčení, politických názorů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace, pohlavních znaků nebo genderové identity;
- y) prosazovala rovný přístup žen ve všech regionech ke zdrojům a rovným příležitostem s cílem dosáhnout posílení jejich ekonomického postavení a umožnit jim přístup k sociální spravedlnosti a lepší kvalitě života vyplývající z globálního pojetí rovnosti žen a mužů; uznala jedinečné problémy, kterým čelí ženy žijící ve venkovských, odlehlých a málo rozvinutých oblastech, kde mohou mít omezený přístup ke zdrojům, zdravotní péči, vzdělání a ekonomickým příležitostem; vyzývala k cíleným opatřením a investicím, které by řešily potřeby těchto komunit, a to prostřednictvím podpory rovnosti žen a mužů, podnikání žen a pracovních příležitostí nebo infrastruktury; poukazovala na význam začlenění těchto hledisek do všech příslušných vnějších akcí a rozvojových strategií, tak aby žádná žena nebyla opomenuta;
- z) řešila a sledovala systémové a základní příčiny chudoby žen s důrazem na ženy

ve venkovských oblastech nebo v izolovaných a znevýhodněných oblastech, posilovala postavení žen a dívek v celé jejich rozmanitosti prostřednictvím vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení, nediskriminačních pracovních příležitostí, přístupu k rovnému odměňování a důchodům a podporovala programy zaměstnanosti pro ženy se zdravotním postižením;

- aa) podporovala podnikání žen a podniky vedené ženami prostřednictvím příznivého prostředí pro jejich hospodářskou činnost, jako jsou podpůrné programy v partnerských zemích, zajištění rovného přístupu k podnikatelským příležitostem a odborná příprava v oblasti podnikatelských dovedností;
- ab) podporovala iniciativy, které zajišťují větší hospodářskou autonomii žen a vytváření pracovních míst v odvětvích s vysokým růstem, a iniciativy, které ekonomicky posilují postavení žen, zejména podnikatelek a těch, které stojí v čele mikropodniků a malých a středních podniků, bojovala proti stereotypům a proti přetrvávajícím nerovnostem ve vzdělávání, a řešila míru zaměstnanosti žen a jejich nedostatečné zastoupení v některých odvětvích, jako je oblast přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky a umělá inteligence;
- ac) zajistila přístup k sociálním službám včetně služeb na podporu rodiny, rovnoměrné rozdělení neplacené péče a sociálních povinností prostřednictvím legislativních iniciativ, usilovala o potírání škodlivých genderových stereotypů, patriarchálních postojů a systémů, podporovala ženy jako vzory a prosazovala politická opatření týkající se rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, která by zajistila přístup ke vzdělávání a odborné přípravě v oblasti digitálních dovedností s cílem překlenout genderovou digitální propast; odstraněním překážek umožnila ženám přístup k vlastnictví, majetku, vhodnému a cenově dostupnému bydlení a půdě a zaměřila se přitom na řešení specifických potřeb žen, zejména žen žijících v chudobě, a domácností vedených ženami;
- ad) vyzývala k dalšímu úsilí, přijetí právních předpisů a prosazování stávajících opatření s cílem zajistit práva žen jako pečujících osob a pracovníc v domácnosti, jakož i uznání neformálních pečovatelek, včetně svobodných matek, a uznat jejich práci za zásadní pro zajištění fungování naší společnosti; prosazovala ambicióznější politická opatření a investice v oblasti péče s cílem pokročit směrem k sociálním službám a s využitím průřezové perspektivy stanovila minimální normy a pokyny pro péči v průběhu celého životního cyklu;
- ae) rozvíjela bezpečné a legální způsoby migrace a politická opatření a programy v oblasti migrace pracovních sil, které zohledňují genderové aspekty, a to i ve vysoce „feminizovaných“ a neformálních odvětvích, jako je domácí práce a péče, a zabývají se genderovými překážkami, jež brání účasti žen na trhu práce a uznávání jejich dovedností;
- af) podporovala v EU právo na azyl a uznání, ochranu, podporu a integraci žen, které jsou oběťmi násilí v jakékoli formě;
- ag) zlepšila reakci EU, navýšila její zdroje a rozšířila soubor nástrojů, a to jak

v rámci EU, tak i mimo ni, pokud jde o genderově podmíněné násilí na internetu i mimo něj, včetně domácího, sexuálního, fyzického, psychického, verbálního a ekonomického násilí, obtěžování na pracovišti, jakož i násilí v období konfliktu a války, obchodování s lidmi, předčasných a nucených sňatků a sexuálního a reprodukčního vykořisťování, přičemž tyto nástroje by měly zahrnovat podporu při zřizování středisek pomoci pro ženy, které se staly oběťmi násilí ve třetích zemích, zejména ve znevýhodněných oblastech, podobně jako je tomu v případě středisek zaměřených proti násilí, přičemž tato střediska by měla dvojí cíl, a to pomáhat při uznávání situací násilí a poskytovat právní i praktickou ochranu a podporu ženám, které se rozhodnou násilí oznámit a z této situace uniknout;

- ah) prosazovala definici znásilnění založenou na souhlasu jako univerzální normu ve všech regionech s cílem posílit právní ochranu a zajistit, aby bylo sexuální násilí definováno na základě neexistence souhlasu, nikoli pouze na základě použití síly;
- ai) poukazovala na významný dopad, který má genderově podmíněné násilí na internetu na osobní a profesní život žen a dívek a na jejich duševní a fyzické zdraví;
- aj) zdůrazňovala, že je důležité prosazovat mezinárodní humanitární právo a chránit tak práva žen a dívek během konfliktů; zajistila, aby v dohodách se třetími zeměmi, včetně dohod týkajících se ochrany hranic a spolupráce se zeměmi mimo EU, byla prioritou bezpečnost žen a dívek, a kladla důraz na to, aby partnerské země EU zajistily dodržování vysokých standardů v oblasti lidských práv, zejména při předcházení genderově podmíněnému násilí, včetně obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování;
- ak) podporovala předcházení genderově podmíněnému násilí ve sportu vytvořením systému pro sledování a prevenci tohoto násilí v rámci sportovních institucí, který by vyžadoval, aby organizace zavedly preventivní politiku a opatření a zároveň bezpečný a chráněný mechanismus oznamování;
- al) přispívala k odstranění právních, finančních, sociálních a praktických překážek a omezení bránících přístupu k bezpečnému a legálnímu potratu na celém světě; důrazně prosazovala obranu sexuálního a reprodukčního zdraví a práv jakožto základních práv a bojovala proti sítím usilujícím o omezení případné volby; zajistila, aby ženy a dívky v celé jejich rozmanitosti měly informace a přístup k cenově dostupným zdravotnickým službám, včetně služeb v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, v souladu s mezinárodními lidskoprávními normami a normami v oblasti zdravotní péče, včetně komplexní a vědecky přesné sexuální a vztahové výchovy přiměřené věku, přístupu k antikoncepci a nouzové antikoncepci, bezpečného a legálního potratu, respektující zdravotní péče o matky a zdravotnických služeb založených na péči; zajistila, aby ženy byly chráněny před nuceným těhotenstvím a nucenými potraty na základě pohlaví plodu, zejména v souvislosti s prováděním etnických čistek, a aby v žádném případě nebyly potraty propagovány jako metoda plánovaného rodičovství, jak je uvedeno v Pekingské deklaraci;

poukazovala na důležitost přístupu ke službám v oblasti duševního zdraví přizpůsobeným specifickým potřebám žen a dívek;

- am) prosazovala důstojné podmínky respektující lidská práva pro vězněné ženy, které jsou rovněž matkami, se zvláštním důrazem na potřeby matek s malými dětmi; podporovala jejich přístup ke zdravotní péči, psychologické péči a rehabilitačním programům a zajistila odpovídající prostory pro udržování vztahu s dětmi;
 - an) vzala na vědomí a provedla doporučení obsažená v usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. dubna 2024 o zahrnutí práva na umělé přerušování těhotenství do Listiny základních práv EU;
 - ao) zavázala se ke zvýšení úsilí o řešení otázek rovnosti žen a mužů v souvislosti s ekologickou a energetickou transformací a uznala, že klimatická krize není genderově neutrální; uznala průřezový nepřiměřený dopad změny klimatu na ženy a dívky, zejména v rozvojových zemích, ale také v regionech a venkovských oblastech, které jsou těmito změnami nejvíce postiženy; zasazovala se o začlenění žen do rozhodovacích procesů v oblasti životního prostředí za účelem zvyšování odolnosti a vytváření strategií zohledňujících genderové aspekty;
 - ap) obhajovala a podporovala organizace občanské společnosti, které usilují o prosazování práv žen a dívek a rovnosti žen a mužů za všech okolností, mj. v případě zdravotního postižení, násilí, diskriminace na pracovišti nebo mateřství; zasazovala se o zajištění bezpečných prostor a azylových domů pro ženy a dívky, které jsou vystaveny násilí nebo výhrůžkám; zajistila ochranu obránců lidských práv a jejich účast na příslušných fórech;
 - aq) usilovala o zajištění podpory místním organizacím a obráncům práv žen a osob LGBTIQ+, zejména malým organizacím, poskytnutím odpovídajícího financování a odstraněním omezení, která brání jejich činnosti; zajistila cílená opatření a podporu budování kapacit pro organizace žen na místní úrovni s cílem zvýšit jejich dopad na místní a mezinárodní úrovni; aktivně bojovala proti iniciativám zaměřeným na zmenšování občanského prostoru na celém světě;
 - ar) stanovila složení Rady pro genderovou rovnost a rovnost obecně, která by představovala formální fórum pro ministry odpovědné za otázky rovnosti s cílem podporovat spolupráci, koordinovat politická opatření a vyměňovat si osvědčené postupy mezi členskými státy;
2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto doporučení Radě a pro informaci také Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Pekingská deklarace a akční platforma přijaté v roce 1995 byly milníkem pro rovnost žen a mužů a práva žen. Vzhledem k tomu, že tématem 69. zasedání Komise OSN pro postavení žen (10.–25. března 2025) je přezkum a hodnocení Pekingské deklarace předtím, než má být dosaženo cílů udržitelného rozvoje pro rok 2030, je naprosto nezbytné, aby EU vypracovala společný přístup a dohodla se na tom, co je třeba v nadcházejících letech udělat.

Při současném tempu pokroku by trvalo 286 let, než by na celém světě došlo k odstranění mezer v právní ochraně a ke zrušení právních předpisů diskriminujících ženy, přičemž by nebylo dosaženo jediného ukazatele v rámci cíle udržitelného rozvoje č. 5 týkajícího se rovnosti žen a mužů¹⁰.

V tomto doporučení se uvádí, že je třeba, aby Rada jménem EU a jejích členských států zdůraznila, že EU je plně odhodlána prosazovat Pekingskou deklaraci, a aby tento závazek prokázala uplatňováním rovnosti žen a mužů a práv žen ve všech aspektech vnější činnosti EU a posunem směrem k feministické zahraniční, bezpečnostní a rozvojové politice.

Jak Parlament při mnoha příležitostech uvedl, rovnost žen a mužů a práva žen jsou zásadním prvkem a skutečně nezbytnou součástí pro dosažení mnoha dalších cílů EU, od boje proti změně klimatu až po dosažení míru a prosperity. V doporučení se vyzývá k uplatňování zásad začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do všech oblastí politiky a politických cyklů, které by mělo podporovat náležité financování a politické vedení.

Když Rada vyjednává v New Yorku, měla by mít možnost poukázat na to, že EU jde příkladem, protože ženy v EU plní ve všech oblastech života při rozhodování spolu se svými mužskými partnery svou legitimní úlohu. EU však tento cíl stále neplní. V doporučení se znovu poukazuje na potřebu rovných příležitostí a odsuzují se v něm negativní stereotypy žen na internetu i v reálném světě, které ženy příliš často odrazují od toho, aby vstupovaly do veřejného, politického, hospodářského, akademického nebo kulturního života nebo v něm zaujímaly přednější pozice.

Stejně tak se EU nevyhnul ani globální odmítavý postoj vůči právům žen – musíme zdvojnásobit své úsilí a převzít v boji proti tomuto odmítavému postoji vedoucí roli.

Za tímto účelem se v doporučení vyzývá k řešení systémových a základních příčin chudoby žen. Klíčovými prvky v našem souboru nástrojů jsou vzdělávání, odborná příprava, celoživotní učení, nediskriminační pracovní příležitosti, přístup k sociálním službám, legislativní iniciativa zaměřená na vyvážené rozdělení neplacené péče a sociálních povinností, boj proti genderovým stereotypům a podpora žen jako vzorů.

Zdravotnické služby musí být plně přístupné ženám v celé jejich rozmanitosti – stačí se podívat na ničivé dopady omezeného přístupu k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví a právům v Unii, abychom viděli, že se jedná o otázku života nebo smrti. Naše generace by

¹⁰ „Progress on the Sustainable Development Goals: The gender snapshot 2022“, https://www.unwomen.org/sites/default/files/2022-09/Progress-on-the-sustainable-development-goals-the-gender-snapshot-2022-en_0.pdf.

neměla akceptovat ustupování v oblasti těžce vydobytého sexuálního a reprodukčního zdraví a práv.

V doporučení se v souladu s předchozími výzvami naléhavě požaduje, aby byla organizacím občanské společnosti, které hájí práva žen poskytnuta podpora a aby byly posíleny. Rovnost žen a mužů a práva žen totiž nejsou něčím, co lze vnucovat shora, ale pocházejí od místních organizací občanské společnosti, které skutečně chápou potřeby své komunity. Bez podpory však jejich úsilí nepovede k naplnění jejich potenciálu.

**PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY,
OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA PODNĚTY**

Zpravodajka prohlašuje na svou výhradní odpovědnost, že neobdržela žádný podnět od subjektu nebo osoby, které musí být uvedeny v této příloze v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu.

MENŠINOVÉ STANOVISKO

předložené v souladu s čl. 56 odst. 4 jednacího řádu
Margarita de la Pisa Carrión

Toto doporučení postrádá právní a formální základ.

Smyslem Pekingské deklarace byl soulad mezi muži a ženami a respektování jejich přirozené důstojnosti. Namísto toho tento text zavádí ideologický rámec, který podporuje rozdělení a nesouhlas.

Doporučení překračuje svůj mandát tím, že se zabývá otázkami, jako je zdravotní péče, sexuální a reprodukční vzdělávání nebo potraty, které spadají do výlučné pravomoci členských států. Jeho text zahrnuje ideologickou genderovou agendu, která vykresluje ženy jako věčné oběti, které jsou odděleny od své skutečné identity a důstojnosti. Upřednostňuje subjektivní pojetí dobrých životních podmínek před životem a podporuje narativ, který nebere v úvahu plodnost a mateřství jako nedílnou součást ženské identity.

Tím, že v tomto doporučení dochází k manipulaci všeobecných lidských práv a k podkopání národní suverenity, porušuje hodnoty rovnosti, svobody a respektu, které se Pekingská deklarace snaží prosazovat.

Z těchto důvodů jej nemůžeme podpořit.

INFORMACE O PŘIJETÍ PŘÍSLUŠNÝM VÝBOREM

Datum přijetí	4.12.2024
Výsledek konečného hlasování	+: 25 -: 8 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Abir Al-Sahlani, Mireia Borrás Pabón, Mélissa Camara, Margarita de la Pisa Carrión, Valérie Devaux, Rosa Estaràs Ferragut, Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Chiara Gemma, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Eleonora Meleti, Carolina Morace, Mirosława Nykiel, Giusi Princi, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Benedetta Scuderi, Zoltán Tarr, Laurence Trochu, Maria Walsh, Lucia Yar
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Emma Fourreau, Kathleen Funchion, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Elisabeth Grossmann, Marina Kaljurand, Anna Strolenberg
Poslanci uvedení v čl. 216 odst. 7 jednacího řádu přítomní při konečném hlasování	Robert Biedroń, Rachel Blom, Marie-Luce Brasier-Clain

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

25	+
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Giusi Princi, Zoltán Tarr, Maria Walsh
Renew	Abir Al-Sahlani, Valérie Devaux, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Lucia Yar
S&D	Robert Biedroń, Helène Fritzon, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Marina Kaljurand, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus
The Left	Emma Fourreau, Kathleen Funchion, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Benedetta Scuderi, Anna Strolenberg

8	-
ECR	Chiara Gemma, Laurence Trochu
NI	Judita Laššáková
PfE	Rachel Blom, Mireia Borrás Pabón, Marie-Luce Brasier-Clain, Sebastian Kruis, Margarita de la Pisa Carrión

0	0

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se